

MONITOR MEE NEDERLAND

3 oktober 2014

Ten geleide

Deze rapportage betreft een samenvoeging van:

- de monitor van de bestuurlijke afspraken tussen VWS, VNG en MEE; en
- de monitor op items waarop alle brancheorganisaties hun lidorganisaties hebben bevraagd.

Samenvattende conclusies

- Bestuurlijke afspraken tussen VWS, VNG en MEE leiden niet tot continuïteit van cliëntondersteuning en voorkoming van frictiekosten.
 - Een groot aantal gemeenten zal niet kunnen voldoen aan wettelijke en professionele eisen t.a.v. cliëntondersteuning. Zie vraag 10.
 - Formatie krimpt met minimaal 16% en MEE-organisaties worden geconfronteerd met substantiële frictiekosten.
- In slechts 7% van de gemeenten was op 1 oktober sprake van een subsidiebeschikking of contract.
- Deelname van MEE-organisaties aan de regionale transitietafels is zorgwekkend beperkt. Het werpt de vraag op in hoeverre die tafels hlz-breed werken.
- Informatievoorziening aan cliënten is meestal nog niet mogelijk omdat gemeenten de gevolgen voor cliënten nog niet duidelijk kunnen maken.
- Het aanbod van MEE-organisaties sluit nauw aan bij gemeentelijk beleid en er worden weinig problemen verwacht met het voldoen aan eisen ten aanzien van verantwoording, kwaliteit en registratie.
- Gemeenten kiezen er doorgaans voor om een subsidierelatie aan te gaan met MEE, in sommige gevallen worden enkele MEE-medewerkers via andere constructies ingehuurd naast een subsidierelatie met MEE. In enkele gevallen kiezen gemeenten ervoor om geen subsidierelatie aan te gaan met MEE.

Algemeen MEE

MEE heeft over de decentralisatie van cliëntondersteuning bestuurlijke afspraken gemaakt met VWS en VNG ten behoeve van continuïteit van cliëntondersteuning en het voorkomen van frictiekosten bij MEE. Ten behoeve van die afspraken wordt een monitor bijgehouden die alle 403 gemeenten bestrijkt. Volgens de afspraken zouden alle gemeenten op 1 mei 2014 een afspraak hebben met MEE, op 1 oktober 2014 hebben 66 gemeenten nog geen afspraak.

Status	Gemeenten per 1 oktober 2014	% 1 oktober	% 1 september
Geen afspraak	66	16%	35%
Afspraak	337	84%	65%

Waarvan beschikking	30	7% van het totaal aantal gemeenten	0%
---------------------	----	------------------------------------	----

Het omzetverlies van de MEE organisaties lijkt gemiddeld naar c.a. 20% te gaan. In 64% van de gemeenten waarmee wel een afspraak is gemaakt leidt die afspraak tot frictiekosten, terwijl het vermijden van die kosten niet in de afspraak wordt geadresseerd. Het overgrote deel van die gemeenten geeft aan zich daarvoor niet verantwoordelijk te voelen. De MEE organisaties zullen daardoor met substantiële frictiekosten worden geconfronteerd en de formatie neemt minimaal met 460 fte van de c.a. 2800 fte af.

Resultaten per vraag

Beleid

1. Is uw organisatie betrokken* geweest bij het opstellen van de Wmo-beleidsplannen van de gemeenten?

* Met betrokkenheid doelen wij op mede formuleren, meedenken en/of input kunnen leveren ten behoeve van beleidsplannen.

Ja, bij de meeste gemeenten.

Inkoop

2. Welke vormen van bekostiging komen bij de gemeente(n) voor?

a. Subsidie aan de MEE-organisatie (eventueel met uitvoeringsovereenkomst): *Komt vaak voor*

b. Privaatrechtelijke opdrachtverlening voor inkoop van diensten: *Komt weinig tot niet voor*

c. Opdracht tot dienstverlening voor inhuur van medewerkers: *Sterke variatie: van vaak tot niet*

d. Detacheringsovereenkomst: *Komt weinig tot niet voor*

e. Overname van medewerkers met voorwaarden (zoals proeftijd): *Komt weinig tot niet voor*

f. Overname van medewerkers zonder voorwaarden: *Komt weinig tot niet voor*

3. Heeft u alle benodigde informatie van de gemeente om een offerte of subsidieaanvraag voor 2015 in te dienen?

Dit is bij de meeste tot vrijwel alle gemeenten het geval.

4. Verwacht u bij de gemeente voor 1 oktober 2014 een contract te hebben gesloten of subsidiebeschikking te hebben ontvangen?

Dit is bij slechts 7% van de gemeenten het geval.

5. Heeft u alle benodigde informatie van de gemeente(n) of andere overnemende partij(en) om afspraken te maken over inhuur of overname van uw MEE-medewerkers?

Waar dit van toepassing is, is de benodigde informatie van de meeste gemeenten aanwezig.

Organisatie

6. Bent u in staat om uw aanbod op tijd aan te laten sluiten bij de wensen van de gemeenten voor de start van de Wmo 2015?

Ja, overal.

7. Bent u in staat om te voldoen aan de volgende eisen die de (verschillende) gemeente(n) stellen?

- a. Verantwoordingseisen. *Ja, hoewel in sommige regio's nog niet bekend is welke verantwoordingseisen de gemeenten zullen stellen. In die regio's verwachten we dat MEE wel zal kunnen voldoen aan de verantwoordingseisen.*
- b. Kwaliteitseisen. *Ja, maar gemeenten hebben nog nauwelijks kwaliteitseisen geformuleerd.*
- c. Registratie-eisen. *Ja, hoewel in sommige regio's nog niet bekend is welke registratie-eisen gesteld zullen worden. In die regio's verwachten we dat MEE met eventueel kleine aanpassingen kan voldoen aan de registratie-eisen.*

Toegang

8. Is het duidelijk hoe gemeenten de toegang gaan organiseren?

Alleen als het gaat om wijkgerichte Wmo-voorzieningen. De toegang is heel vaak smal georganiseerd met alleen oog voor Wmo-voorzieningen op wijkniveau. Op grote schaal worden knelpunten gesignaleerd met betrekking tot toegang vanuit wijk en gemeente overstijgende voorzieningen als UWV, onderwijs en revalidatiecentra tot de wijkteams en andersom vanuit de wijken tot o.a. Wlz, participatie, passend onderwijs en gezondheidszorg.

9. Gaat uw organisatie over het algemeen een rol spelen?

MEE-organisaties krijgen over het algemeen een rol toebedeeld in de toegang, vaak door middel van inzet in wijkteams of Wmo-loketten

10. Verwacht u dat er doelgroepen zijn die buiten het inkoopbeleid gaan vallen, of waarvoor het inkoopbeleid knelpunten gaat opleveren?

Ja, terwijl bij veel gemeenten simpelweg nog niets te zeggen valt over de invulling van cliëntondersteuning, worden bij veel gemeenten waar al meer duidelijkheid is grote gevolgen gesignaleerd voor cliënten in de beschikbaarheid van adequate cliëntondersteuning. Veel van die knelpunten stellen ernstige vragen over de conformiteit aan de eisen die de Wmo 2015 stelt, vooral als het gaat om onafhankelijkheid, professionaliteit en levensbreedheid. Hieronder worden de aspecten opgesomd waarvoor de meeste knelpunten worden gesignaleerd, in volgorde van voorkomen:

1. *Mogelijkheid van de cliënt om zelf een ondersteuner te kiezen. (189 gemeenten)*
2. *Borging en verspreiding van specialistische deskundigheid m.b.t tot bijzondere doelgroepen als LVB, ASS en NAH*, het kunnen herkennen van beperkingen, sociaal juridische vraagstukken buiten de Wmo en de inzet van gedragsdeskundigen. (170 gemeenten)*
3. *Groepsaanbod, training en cursussen voor doelgroepen als LVB en ASS. (160 gemeenten)*
4. *Onderhoud en versterking van specialistische expertise voor bijzondere doelgroepen zoals autisten en mensen met NAH. (136 gemeenten)*
5. *Aansluiting op voorzieningen en regelingen die de wijk, gemeente of Wmo overstijgen die levensbrede en wijkoverstijgende ondersteuning mogelijk maken. (125 gemeenten)*
6. *Bereiken van zorgmijdende of niet overlast veroorzakende doelgroepen. (122 gemeenten)*
7. *Beschikbaarheid tbv mediation en bezwaar en beroepsprocedures. (109 gemeenten)*
8. *Coördineren en stimuleren van professionele samenwerking in netwerken tbv ASS en NAH. (99 gemeenten)*
9. *Signalering van knelpunten m.b.t. voorzieningen, regelgeving en inclusie t.b.v. mensen met beperkingen. (79 gemeenten)*

** LVB: Licht Verstandelijke Beperking. ASS: Autisme Spectrum Stoornis. NAH: Niet-Aangeboren Hersenletsel*

Communicatie

11. Heeft u een plan opgesteld om de cliënten te informeren over de gevolgen voor hen van de transitie van MEE-middelen naar de gemeenten?

Alle MEE-organisaties informeren waar dat mogelijk is hun cliënten planmatig over de gevolgen.

12. Beschikt u over voldoende informatie en ondersteunend materiaal om uw cliënten te informeren over de gevolgen voor hen van de transitie van MEE-middelen naar de gemeenten?

Waar (uitwerking van) gemeentelijk beleid duidelijk is, is het antwoord 'ja'. In veel gemeenten is nog onvoldoende duidelijk, dus zijn de MEE-organisaties daar terughoudend in het informeren van cliënten over hun persoonlijke gevolgen.

Vastgoed

13. Heeft u locaties gesloten?

Ja, in meerdere regio's worden locaties gesloten en alle MEE-organisaties brengen ruimtegebruik terug.

Regionale samenwerking

14. Neemt u deel aan de voor uw werkgebied relevante regionale overleggen met gemeenten, verzekeraars, zorgkantoren en cliëntorganisaties?

Hier is het beeld divers. Er is wel degelijk deelname aan regionaal overleg maar in veel regio's vindt dit niet plaats aan de regionale transitietafels.

15. Kent u in de voor uw werkgebied relevante regio's de regiosecretaris die de transitie begeleidt?

Ja

16. Wat komt in het regionaal overleg aan de orde (meerdere antwoorden mogelijk)?

Daar waar de MEE-organisatie aan tafel zit komen de volgende onderwerpen aan bod: Continuïteit van zorg / ondersteuning, administratieve lasten, vernieuwing en gezamenlijke inkoop.

17. Worden er over de besproken onderwerpen regionale afspraken gemaakt (meerdere antwoorden mogelijk)?

Daar waar de MEE-organisatie aan tafel zit, geldt dit voor de volgende onderwerpen: Continuïteit van zorg / ondersteuning en vernieuwing.

Ondersteuning

18. Waar haalt u uw informatie over de transitie naar de Wmo vandaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

Op de eerste plaats informatie van MEE Nederland (intranet, nieuwsbrieven en bijeenkomsten). Daarnaast wordt de website van de VNG veelvuldig geraadpleegd. Tenslotte zijn er vele andere kanalen (linked in, twitter, website VWS, www.invoeringwmo.nl, www.voordejeugd.nl, informele regionale netwerken, enz.) die benut worden.